

آرامش قلوب در انس با قرآن قرآن و علوم روز در حوزه علوم طبیعی (۲)

صغری خیرجوی

مساوی با ۶۵۵۵ است که حاصل جمع شماره سوره هاست. ۱*
دکتر «بوزهره نجدی» در مورد لفظ «سجده» در قرآن می گوید: «در قرآن ۳۴ مرتبه
واژه سجده آمده که اشاره به ۳۴ سجده نمازهای یومیه دارد.»

◀ وجود موجودات زنده در کرات دیگر

دانشمندان در تحقیقات گسترده خود به دنبال پاسخ به این سؤال هستند که آیا
موجودات زنده، نبات، آب و تمدن در کرات دیگر وجود دارد یا نه؟ حضرت علی (ع) می
فرمایند: «این ستارگان شهرهایی هستند مانند شهرهای روی زمین و هر شهری با شهر
دیگر با ستونی از نور مربوط می شود.» ۲

امام حسین (ع) می فرماید: «اللهم انی اسئلك بکلماتک و معاهد عزک و سکان
سماواتک و ارضک: پروردگارا می خوانم تو را به حق کلماتت و مراکز عزت و ساکنان
آسمانها و زمینت.» گفته شده «خدا از انسان نیز متمدن تر و کاملتر در آسمان آفریده
چون برتری انسان را بر بسیاری از مخلوقات می داند نه همه.» ۳

خداوند در قرآن سوره نحل، آیه ۴۹ می فرماید: «و آنچه در آسمانها و آنچه در زمین
از جنیندگان و فرشتگان است برای خدا سجده می کنند و تکبر نمی ورزند.»

«محمد جمال الدین فندی» می گوید: «شاید این آیه از روشن ترین آیاتی باشد که
بین ملائکه و مخلوقات مادی آسمانها فرق گذاشته است. به هر حال ما بعد از آن که
گسترده گی این جهان را ملاحظه می کنیم، ببهوده و بلکه حماقت است که ملکوت الهی
را در مورد موجودات زنده، محدود به زمین کنیم این ادعا دلیل ندارد. ما موفق به زیارت
آسمان یا برقراری ارتباط با ساکنان آن نشده ایم.» ۴

مفسران متأخر اغلب این آیه را دلیل بر وجود موجودات زنده در سایر کرات می دانند.
خداوند در سوره شوری، آیه ۲۹ می فرماید: «و از نشانه های قدرت اوست آفرینش
آسمانها و زمین و آنچه از انواع جنینده در میان آن دو پراکنده است و او هر گاه بخواهد
برگرد آوردن آنان تواناست.»

و در سوره اسراء، آیه ۴۴ می فرماید: «آسمانهای هفتگانه و زمین و هر کس که در
آنهاست او را تسبیح می کنند.»

«ایزاک آسیموف» در کتاب اکتشافات قرآن بیستم می نویسد: «به خاطر نتایج و
داده های صحیح سفر فضایی، باید به ستارگان دست باییم، ما باید سیاراتی نظیر زمین
را که دور آنها می چرخند و بر روی خود دوست و دشمن، ابرمردها و هیولاها را حمل
می کنند پیدا کنیم.»

مطالعات گسترده دانشمندان حاکی از آن است که تنها در کهکشان ما «راه شیری
۶۰۰ کره مسکونی وجود دارد و در این ستارگان تمدنی شبیه تمدن زمین دیده می
شود. بر طبق حسابی در عالم هستی ۶۰۰ میلیون کره مسکونی وجود دارد و در تحقیقی
که با همکاری یکی از دانشمندان فضایی شوروی و امریکا تحت عنوان «ما تنها نیستیم

در شماره قبل به برخی از اشارات علمی شگفت آور قرآن اشاره کردیم. در این
شماره بر آنیم برای تقویت باور ایمان آورندگان و تذکر به غفلت زدگان و اتمام
حجت به منکران و راهنمایی حقیقت طلبان به قطره های دیگری از اقیانوس
اعجاز علمی کلام خداوند اشاره نماییم. باشد تا مورد رضای آن ذات بی مثال
قرار گیرد و اسباب شفاعت قرآن را در قیامت برای نویسنده و خواننده فراهم
آورد. انشاءالله

◀ اعجاز عددی قرآن کریم

با توجه به اینکه آیات قرآن در طول بیست و سه سال بر پیامبری امی که خواندن و
نوشتن نمی دانسته است نازل شده، هماهنگی رقمی و تساوی عددی و نظم ریاضی و
تناسب در موضوعات آن بیانگر حقایق تعالیم نورانی قرآن است. هماهنگی بی نظیری
که تفکر بشری از دریافت دقیق آن ناتوان و از توضیح کامل و بیان آن درمانده است.
اگرچه تا چند سال اخیر این راز علمی پنهان مانده بود اما با ظهور رایانه هایی که می
توانست حساب های بسیار زیادی را در مدت زمان کم و با دقت بالایی انجام دهد، پرده
از روی نظم ریاضی قرآن برداشته شد و اعجاز این کتاب مقدس بار دیگر به جهانیان
ثابت گردید.

دکتر «رشاد خلیفه» برای کشف معانی و اسرار حروف مقطعه قرآن تلاش زیادی نموده
و ثابت کرده است که رابطه نزدیکی میان حروف مذکور، با حروف سوره ای که در آغاز
آن قرار گرفته اند وجود دارد. او برای محاسبات این کار از رایانه کمک گرفته و بیان کرده
است که در ۲۹ سوره قرآن حروف مقطعه آمده، که مجموع این حروف ۲۸ حرف الفبا
را تشکیل می دهند و گاهی آنان را حروف نورانی می نامند.

او نسبت این حروف را در ۱۱۴ سوره قرآن سنجیده و به نتایجی رسیده است. مثلاً
نسبت حرف ق در سوره «ق» از تمام سوره های قرآن بدون استثنا بیشتر است. مقدار
حرف ص در سوره «ص» نیز به تناسب مجموع حروف سوره از هر سوره دیگر بیشتر
است و نیز حرف ن در سوره «ن و القلم» بزرگترین رقم نسبی را در ۱۱۴ سوره قرآن
دارد.

«عبد الرزاق نوفل» در پژوهشی که انجام داده می گوید:

«در قرآن واژه دنیا ۱۱۵ بار و واژه آخرت نیز ۱۱۵ بار آمده است. واژه شیاطین و ملائکه
هر کدام ۶۸ بار در قرآن آمده است. واژه حیات و مشتقات آن و نیز واژه موت هر کدام
۱۴۵ بار در قرآن آمده است. واژه عمل صالح و سینات هر کدام ۱۶۷ بار در قرآن آمده
است. واژه ابلیس و استعاده هر کدام ۱۱ بار در قرآن آمده است. واژه مجازات ۱۱۷ بار و
واژه مغفرت ۲۳۴ بار یعنی سه برابر آن، در قرآن آمده است.»

«کورش جم نشان» در مورد اعجاز ریاضی زوج و فرد در قرآن می گوید:

«جمع اعداد زوج دقیقاً مساوی با جمع تعداد آیات قرآن یعنی ۶۲۳۶ و جمع اعداد فرد

« منتشر شد اعلام گردید که: «در کهکشان ما دست کم ۱۰۰۰ میلیون کره قابل زندگی موجود است.» ۵

علامه طباطبایی ذیل آیه ۲۹، سوره شوری می فرماید: «ظاهر آیه این است که در آسمان ها خلقی از جنبندگان «دواب» مثل روی زمین وجود دارد و اگر کسی بگوید که منظور از جنبندگان آسمان ها ملائکه هستند مردود است چرا که کلمه «دواب» بر ملائکه اطلاق نشده است.» ۶

صاحب تفسیر نمونه می گوید: «کلمه دابه شامل موجودات ذره بینی تا حیوانات غول پیکر می شود. و این آیه دلالت بر وجود انواع موجودات زنده در آسمان ها دارد. گرچه هنوز دانشمندان به صورت قاطعی در این زمینه قضاوت نمی کنند و سر بسته می گویند در میان کواکب آسمان به احتمال قوی سیاره های زیادی هستند که دارای موجودات زنده اند ولی قرآن با صراحت این حقیقت را بیان می دارد که در پهنه آسمان نیز جنبندگان زنده فراوان وجود دارد.» ۷

«عبدالغنی الخطیب» طی یک بحث مفصل موضوع وجود زندگی در کرات دیگر را از سه جهت عقلی، علمی و قرآنی بررسی نموده است و از جهت عقلی استدلال می کند که اگر در فضای کرات به وسعت آسمان ها آفریده ای نباشد بر حکمت خدا شایسته نیست که آنها را خالی بگذارد. عقل تیزبین این امر را بعید می داند و معتقد است که در فضای هستی آفریدگان دیگر هستند که مانند موجودات زمین زندگی می کنند. از نظر علمی نیز استدلال می کند که سراسر جهان هستی از حیث ترکیب و ساختمان و نظم شبیه به هم هستند و این نشان می دهد که ایجادکننده آنها یکی است و ماده آنها همانند است و موجودات آنها همانند موجودات زمین اند اگر دانشمندان نتوانستند این موجودات را ببینند و به آن یقین حاصل کنند به این معنا

نیست که منکر وجود هستی در آسمان ها باشند ممکن است دانشمندان دیگر بتوانند با وسایل خود این مجهول را کشف کنند و به وجود زندگی در کرات دیگر یقین آورند. ۸ آیت الله «حسین نوری» با ذکر این نکته که اخیراً برخی از دانشمندان فضایی شوری اعلام کردند که در کهکشان ما دست کم ۱۰۰۰ کره قابل زندگی وجود دارد می نویسد «جالب این که از این موضوع مهم در حدود ۱۴ قرن قبل قرآن مجید خبر می دهد.» سپس به آیه ۲۹، سوره شوری استدلال کرده و دو نکته از آن برداشت می کند: ۱- در آسمان ها نیز مانند زمین موجودات زنده وجود دارد. ۲- هر موقع که مشیت الهی اقتضا کند سکنه کرات آسمانی و زمین با یکدیگر ملاقات خواهند کرد. ۹ البته این آیات به صورت احتمالی بر وجود موجودات زنده در کرات دیگر دلالت می کنند و از آنجا که هنوز وجود موجودات زنده در کره ای دیگر غیر از زمین به اثبات نرسیده است، پس نمی توان به صورت قطعی این تفسیر «وجود موجودات زنده در کرات دیگر» را به آیات فوق نسبت داد. در نتیجه این آیات بر اساس یک تغییر احتمالی نوعی رازگویی علمی از آینده است که هنوز مطلب علمی آن توسط دانشمندان به اثبات نرسیده است پس نمی توان گفت که این آیات دلالت بر اعجاز علمی قرآن دارد.

خورشید و ماه مسخر بشر

از آن جهت که نورماه مربوط به خورشید است، قرآن خورشید را به «ضیاء» و یا «سراج» و قمر را به «نور» توصیف فرموده آن جا که می فرماید: «هو الذی جعل الشمس ضیاء و القمر نورا» «اوست خدایی که خورشید را درخشان و ماه را روشن گردانید.» (یونس / ۵)

«... و سخر الشمس و القمر» «آفتاب و ماه را مسخر شما ساخت.»

از آیات متعددی استفاده می شود که موجودات جهان و یا بسیاری از آنها تحت تسخیر بشرند و خورشید و ماه از جمله موجوداتی به شمار می روند که برای بشر مسخر شده اند. به خاطر اهمیتی که خورشید و ماه دارند و فایده عظیمی که از تسخیر این دو کره آسمانی عاید بشر میشود قرآن تسخیر این دو منبع قدرت و مشعل فروزان آسمانی را در سوره های مختلفی یادآور شده و آن را بزرگترین گواه توحید و استوارترین دلیل قدرت و روشن ترین سند بر لطف و مهربانی خدا می داند. از آنجا که تسخیر کننده واقعی این موجودات خداست حقیقت تسخیر جز این نخواهد بود که موجود مسخر، مطیع و فرمانبردار اراده خدا باشد و در برابر خواست و سنن و قوانین خلقت او خاضع شود. جمله

با توجه به اینک آیات قرآن در طول بیست و سه سال بر پیامبری امی که خواندن و نوشتن نمی دانسته است نازل شده، هماهنگی عددی و تساوی عددی و نظم ریاضی و تناسب در موضوعات آن بیانگر حقانیت تعالیم نورانی قرآن است.

«کل پیجری لاجل مسمی» که در ذیل آیه مورد بحث وارد شده مبین حقیقت تسخیر است. این تسخیر برای انتفاع و استفاده بشر انجام گرفته و صحیح است که گفته شود آفتاب و ماه مسخر بشر است و در حقیقت خدا آن را به نفع بشر تسخیر نموده است. خورشید تأثیر زیادی برای حیات در روی زمین دارد از جمله تأمین حرارت در روی کره زمین، منبع نور و روشنایی زمین، عامل اولیه و اصلی پدیده های جوی یعنی ریزش برف و باران و عامل اصلی تبخیر و تقسیم عادلانه آب در سراسر زمین و تصفیه آب دریاها و قابل شرب کردن آن برای جانداران و نقش بهداشتی نور آفتاب به خاطر داشتن اشعه ماورای بنفش و ... این همه لطف و محبت و برکت اگر چه به ظاهر مربوط به خورشید است ولی مشعل فروزان منظومه ما کوچکترین شعور و ادراک حسی ندارد تا خود را در مسیر خدمت بشر قرار دهد بلکه این مواهب همگی از آن خداست که این منبع نور و حرارت را برای زندگی بشر رام و تسخیر نموده است. چنانکه می فرماید: «و سخر الشمس و القمر...»

خداوند در سوره نوح، آیات ۱۵ و ۱۶ می فرماید: «مگر نمی بینید خدا چگونه هفت آسمان بالای هم آفریده است و ماه را روشن گردانید و خورشید را چراغ پر فروغ قرار داده است» در اینجا ماه مانند جسمی که روشن می کند تعریف شده یعنی منیر و خورشید به مشعل (سراج) یا چراغ پرفروغی تشبیه شده است. تشبیهاتی که در این خصوص در قرآن یافت می شوند، همگی طبیعی اند و آنچه اینجا شایان تذکر است بی تجملی تشبیهات و نبود هر گونه مبنای مقایسه ای در متن قرآنی است که می توانسته در آن عصر شایع باشد ولی در ایام ما خیالبافی

به نظر می رسد. می دانیم که خورشید «ثابتی» است که به وسیله احتراقات داخلی، حرارت شدید و نور تولید می کند و حال آنکه ماه که از خود نور ندارد و فقط نور خورشید دریافتی را منعکس می سازد و کوبک بی جنب و جوشی را تشکیل می دهد. در متن قرآن هیچ چیزی وجود ندارد که با آنچه امروزه در باره دو جسم آسمانی مزبور می دانیم مخالف باشد.

ماه آثار بارزی در زندگی بشر دارد از جمله تاریخی صد در صد طبیعی و عمومی است. زیرا هر ۲۹ روز و ۱۲ ساعت یکبار به دور زمین می گردد. و گردش آن به دور زمین ظرف مدت مزبور تقویمی همگانی و جهانی است که همه افراد می توانند خطوط این تقویم را بخوانند. ماه سمت نما و چراغ شب است و طلوع و غروب آن می تواند جهت را نشان دهد. از خدمات ارزنده ماه به بشر همان جزر و مدی است که در هر ۲۴ ساعت دو بار در دریاها انجام می گیرد. بر اثر بالا آمدن آب دریاها آب رودخانه ها که به دریا می ریزند به عقب رانده و طبعاً آب رودخانه ها تا شعاع وسیعی چندین متر بالا می آیند و کاملاً بر بسیاری از زمین های مجاور رودخانه که در حال عادی آب بر آنها نمی نشینند مسلط می شوند.

پاورقی

- ۱- بینات، بهار ۱۳۷۵، شماره ۱، ص ۹۹.
- ۲- شیخ عباس قمی، سفینه البحار، ج ۲، ص ۵۷۴.
- ۳- حقیقی، فروغ دانش در قرآن و حدیث، ج ۱، ص ۵۹.
- ۴- محمد فندی، الله و الکون، ص ۴۱۷.
- ۵- استاد حسین نوری، دانش عصر فضا، ص ۱۶۸.
- ۶- المیزان، ج ۱۸، ص ۵۸.
- ۷- تفسیر نمونه، ج ۲۰، ص ۴۳۶ و ۴۳۹.
- ۸- قرآن و علم روز، ج ۱، ص ۲۲۱ و ۲۲۲.
- ۹- تفسیر نمونه، ج ۱، ص ۱۶۵ و ۱۶۶.

منابع

- ۱- پژوهش در اعجاز علمی قرآن (۱)، محمد علی رضایی اصفهانی، کتاب مبین، رشت ۱۳۸۰.
- ۲- تفسیر علمی قرآن، ۲، ناصر رفیعی محمدی، فرهنگ گستر، تهران ۱۳۷۹.
- ۳- قرآن و اسرار آفرینش، جعفر سبحانی، بوستان کتاب قم، قم ۱۳۸۰.
- ۴- راهنمای پژوهش در قرآن و علوم روز (۱)، قرآن و علوم طبیعی، تهیه شده در مرکز اطلاع رسانی و کتابخانه ای تخصصی قرآن و علوم روز، گردآوری: حجت الاسلام مهندس محسن عباد نژاد، مؤسسه انتشاراتی بنیاد پژوهش های قرآنی حوزه و دانشگاه، ۵- سید محمد حسین علامه طباطبایی، تفسیر المیزان، ج ۱۸، ص ۵۸.
- ۶- آیت الله مکارم شیرازی، تفسیر نمونه، ج ۱ و ۲.